

Navne havde paahvilet de faste Eiendomme, der skulde fordeles som Grundstat, og hvilken Del som Husstat, og dernæst kunde bestemmes, om der skulde foretages Klassifikation saaledes, at der blev forskjellig Grundstat og forskjellig Husstat efter de i Loven nærmere opstillede Regler. Nogle Byer gik hurtigere, andre langsomt tilværks med denne Lovs Gjennemførelse; det er mig ubekjendt, af hvad Grund det overhovedet er tilladt, at der endnu gives maasse en halv Snes Byer i Danmark — jeg veed ikke, om der er flere, — som ikke endnu have fuldført Lovens Bestemmelser om den Opmaalning og Bonitering, der vilde være at foretage forud for denne Ordnings Sværksættelse. — Nu er det imidlertid klart, at de Byer, der dengang i de første Aar efter Lovens Fremkomst, inden Staten væsentlig var forhøjet i Byerne, vedtog at gennemføre denne Lov, hvorved Næringskatten bortfaldt, og at fastslaa Statter paa de faste Eiendomme, de have efter Lovens Hensigt en forholdsvis lav Sats paa disse Eiendomme, den maa ikke gaa under $\frac{1}{6}$ af hele det samlede paa Eiendomme og Personer paalignede Beløb, og den kan nedsættes til $\frac{1}{4}$, hvis Gjennemsnitsbeløbet i de 10 Aar har overstredet dette. Lovgivningsmagtens Tanke var jo den, at Statterne paa Eiendommene omtrent skulde udgjøre fra $\frac{1}{6}$ til $\frac{1}{4}$ af den hele paalignede Sats. Alle særlige Ligninger, deriblandt Næringsstat, skulde ophøre, og Resten af, hvad Kommunen trængte til at paaligne, skulde paalignes efter Formue og Leiligheds sædvanlige Regler. Efterhaanden som Aarene gik, har man for den største Del af Kjøbstædernes Bedkommende bragt Lovens Regler om de 10 Aars Gjennemsnit i Anvendelse, uagtet man i de følgende Aar, navnlig efter 1870, er kommen til at paaligne ikke ubetydeligt Mere i Byerne paa Grund af mange bekoftelige, mere eller mindre nyttige kommunale Arbejder. Foranstaltninger, af hvilke nogle somme Steder falde ind under Begrebet kommunal Svindel, imedens andre have været Kommunerne til Nytte, have medført i høi Grad, ja i betænkelig høi Grad, forøgede Udgifter, og det er da naturligt, at Byraadene paa de Steder, hvor Loven af 1863 ikke var gennemført, have søgt at lægge en Del af denne Forøgelse over paa de faste Eiendomme, hvilket i Virkeligheden var imod Hensigten med denne Lov, og de have gjort dette, for ikke at faae for meget paa Formue og Leilighed. Nu kommer det Tidspunkt, da Loven gjør Fordring paa Gjennemførelse ogsaa for disse Kommuners Bedkommende. Men saa som man ifjor med et privat Lovforslag i Lands-thinget, det var ordret det samme, som her foreligger, og begjærede, at den Ordning, som er truffen efter saa omhyggelige Overveielser, og som er gennemført af de fleste Kommuner, nu skal omstødes for de Kommuners Bedkommende, som ønske det, den lille Flok, der ved sin Sænderægtighed i Opfyldelse af Loven er bleven tilbage. Er

det rigtigt at gjøre det? Der blev her ifjor nedfat et Udvalg angaaende denne Sag, og den af-givne Betænkning staar Sp. 803 i Tillæg B. Jeg vil tillade mig at gjøre en Bemærkning om, hvorledes dette Udvalg stillede sig til denne Sag. Udvalget har erkjendt, at Ministeren ved de af ham modtagne og Udvalget tilfillede Andragender havde bevist, at der var adskillige Kjøbstæders Byraad, der ønskede at faae denne Lov fremmet eller overhovedet at faae Forandring i Loven af 11te Februar 1863; men dette forekommer mig dog ingenlunde at være saaledes oplyst, at man kan sige, at det er et almindeligt Ønske hos Beboerne i de paagjældende Kommuner, at en saadan Forandring sker. Maasse disse endog slet ikke have været vidende om, at en saadan Sag har været forhandlet; thi det er jo bekjendt, at man i mange Byer kun besatter sig meget sparsomt med Kommunalraadets Forhandlinger, og Protokolliførslen er ofte saa knap, at Folk derigjennem ikke faae stor Oplysning om, hvad der leilighedsvis kan foreslaae. Jeg vil ogsaa sige, at der er ikke saa overdrevent Mange, som med spændt Opmærksomhed følge, hvad der foregaar paa Rigsdagen, og som kjende et Lovforslag, der, saaledes som det er sket i dette Tilfælde, er blevet forelagt i Landsthinget ved privat Initiativ. Lang Tid efter Forelæggelsen er der saaledes f. Ex. kommet Kjøbstadsfolk til mig med det Spørgsmaal: Er det sandt, hvad vi have hørt, at et saadant Forslag skulde være fremkommet? Og dersom vi ikke havde stoppet det, saa kunde Lovforslaget meget godt allerede have været Lov, uden at der var givet de Bedkommende Tid til at betænke sig paa denne Sag, Bedkommende, med Undtagelse af disse enkelte Byraad, med Hensyn til hvilke tilfældige Omstændigheder kunne have været til Stede, som kunde gjøre, at Andre end netop de faste Eiendomsbesiddere have Derrebetømmet. Nu vil man se, hvad vi ogsaa udtalte ifjor, at dersom man gik ind paa denne Lov, vilde det første Resultat være, at de med Gjennemførelsen af Loven af 1863 sendrægtige Kommuner fik en særlig Ret, som de andre Kommuner ikke have havt, og som Loven af 1863 ikke har tilfattet, den Ret nemlig, at hvad de efter Skjøn i den opadgaende Periode, som vi have havt fra 1870, have paalagt de faste Eiendomme, skulde efter Byraadets Bestemmelse være en gjældende Norm i Bedtægten og skulde, uanset Lovens Bestemmelse om Taaeret fra 1863—72 fastslaaes for Eiendommene, uden at der egentlig er Tale om, at man skal holde sig indenfor Grændserne fra en Sjettedel til en Fjerdedel. Man maa nu erindre, at foruden den hidtil gjældende Paaligning tillader Loven af 1863, og vil det ogsaa efter det foreliggende Forslag være tilladt at klassificere Eiendommene først i to Dele efter Jorden og selve Grunden og derefter Grunden endnu i 10 Klasser efter